

Sygn. akt VI U 1274/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Herman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 września 2014 r. w S.

sprawy B. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania B. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 2 czerwca 2014 roku nr (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 czerwca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił B. K. (1) prawa do emerytury po osiągnięciu 60 roku życia, z uwagi na nieudowodnienie przez niego okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Organ rentowy uznał za udowodnione przez ubezpieczonego tylko 2 lata, 6 miesięcy i 14 dni takiej pracy.

B. K. (1) zaskarżył powyższą decyzję, wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu wskazał, że w warunkach szczególnych pracował również w okresach od 1 sierpnia 1969 r. do 31 stycznia 1970 r. w Zakładach (...)w P.na stanowisku montera (wykaz A dział VIII poz. 20), w okresie od 2 maja 1970 r. do 5 czerwca 1971 r. w (...)Ośrodku (...)na stanowisku elektromontera (wykaz A dział II), w okresie od 4 września 1971 r. do 23 czerwca 1973 r. w (...) na stanowisku elektryka (wykaz A dział X poz. 7) oraz od 2 maja 1980 r. do 31 stycznia 1990 r. na stanowisku elektromontera okrętowego.

Organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości, podtrzymując argumentację wyrażoną w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. K. (1) urodził się w dniu (...). Jego łączny staż ubezpieczeniowy (udowodnione okresy składkowe i nieskładkowe) na dzień 1 stycznia 1999r. wynosił 25 lat, 10 miesięcy i 17 dni.

Wniosek o emeryturę ubezpieczony złożył w organie emerytalnym w dniu 28 marca 2014 roku.

B. K. przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, jednak wraz z wnioskiem o emeryturę złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku otwartym w OFE za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

Okoliczności niesporne, a nadto dowody:

- wniosek o emeryturę – k. 1-2 plik II akt rentowych;
- książeczka wojskowa - k. 4-5 plik I akt rentowych ;
- oświadczenie - k. 6 plik I akt rentowych;
- świadectwa pracy - k. 7, 9 plik I akt rentowych;
- zaświadczenie PUP - k. 14-15 plik I akt rentowych;
- raport z ustalenia uprawnień do świadczenia - k. 21 plik I akt rentowych.

W okresie od 1 sierpnia 1969 r. do 31 stycznia 1970 r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) (...) w P. na stanowisku monter. Za okres tej pracy nie wystawiono mu świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Także w wystawionym przez następcę prawnego byłego pracodawcy, spółkę (...) w W., duplikacie świadectwa pracy w punkcie 8, dotyczącym wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze wpisano „nie dotyczy”.

Dowody:

- duplikat świadectwa pracy - k. 17 plik II akt rentowych;
- zeznania ubezpieczonego w wersji elektronicznej.

W okresie od 7 maja 1970 r. do 5 czerwca 1971 r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Ośrodku (...) na stanowisku elektromontera w warsztacie remontowym.

Do obowiązków ubezpieczonego należało usuwanie usterek, awarii maszyn, stacji transformatorowych w zakładzie. Ubezpieczony pracował w ramach dyżurów, był wzywany na miejsce awarii, gdzie usuwał awarię.

Dowody:

- świadectwa pracy - k. 9, 10 plik II akt rentowych;
- karta obiegowa zmiany – k. 11 plik II akt rentowych;
- zeznania ubezpieczonego w wersji elektronicznej.

W okresie od 4 września 1971 r. do 23 czerwca 1973 r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) w Z. na stanowisku elektryka. W świadectwie pracy wystawionym przez pracodawcę w dniu 4 lipca 1973 r. wskazano, że ubezpieczony pracował w wymiarze 1/2 etatu.

Do obowiązków ubezpieczonego w czasie pracy w tym zakładzie należało usuwanie awarii i bieżąca konserwacja urządzeń i maszyn znajdujących się w chłodni składowej oraz na hali produkcyjnej. Mogło się zdarzyć że cały dzień w ramach obowiązującego go wymiaru czasu pracy pracował w chłodni, ale zdarzało się również, że w chłodni pracował wyłącznie przez dwie godziny w danym dniu lub wcale.

Dowody:

- świadectwo pracy - k. 3 plik KPU;
- zeznania ubezpieczonego w wersji elektronicznej.

W okresie od 1 października 1973 r. do 10 października 1977 r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na Uniwersytecie (...) na stanowisku technika.

Dowód: zaświadczenie Rp-7 – k. 5 plik KPU.

W okresie od 18 października 1977 r. do 30 kwietnia 1980 r. B. K. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) na stanowisku elektromontera okrętowego wymienionym w wykazie A dział III poz. 90 pkt 10 wykazu stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 24 Ministra Kierownika (...) z dnia 15 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu gospodarki morskiej (prace przy budowie i remoncie statków na stanowiskach znajdujących się na tych statkach, pochylniach, dokach i przy nadbrzeżach), co dało na dzień 31 grudnia 1998 r. 2 lata, 6 miesięcy i 14 dni pracy w warunkach szczególnych.

Niesporne, a nadto dowody:

- świadectwo pracy - k. 11 plik II akt rentowych;
- świadectwo pracy w warunkach szczególnych - k. 7 plik II akt rentowych;
- raport z ustalenia uprawnień do świadczenia - k. 17a plik II akt rentowych.

W okresie od 2 maja 1980 r. do 31 stycznia 1990 r. ubezpieczony zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w S. na stanowiskach kolejno elektromontera okrętowego, II oficera elektryka, III oficera elektryka. W czasie zatrudnienia w tym zakładzie pracy B. K. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych wymienioną w dziale B dział IV poz. 4 wykazu stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 24 Ministra Kierownika (...) z dnia 15 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu gospodarki morskiej (tj. pracę na statkach rybackich) oraz w wykazie A dział VIII poz. 4, 6 stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

W okresie tego zatrudnienia ubezpieczony przebywał jednak na urlopach bezpłatnych w okresach: od 3 czerwca 1981 r. do 30 lipca 1981 r., od 9 maja 1982 r. do 26 czerwca 1982 r., od 5 kwietnia 1983 r. do 30 września 1983 r., od 28 czerwca 1984 r. do 10 grudnia 1984 r., od 2 października 1985 r. do 31 grudnia 1985 r. oraz od 30 marca 1987 r. do 4 września 1987 r.

Niesporne, a nadto dowody:

- zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu – k. 7 plik KPU;
- książeczka żeglarska – k. 5, 12-13 akt sprawy;
- protokół wypadkowy – plik I akt rentowych;
- zezwolenia na pełnienie obowiązków – k. 7 akt sprawy
- zaświadczenie o odbyciu kursów – k. 8 akt sprawy;
- świadectwo zdrowia – k. 9 akt sprawy;

- charakterystyki zawodowe – k. 10 akt sprawy;

- akta osobowe – koperta k. 26, w szczególności: świadectwo pracy, angaże.

Od 1 października 1990 r. ubezpieczony rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej.

Niesporne.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie mogło zostać uwzględnione.

Zgodnie z przepisem art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity . Dz.U. z 2013 r. poz. 1440 j.t.- dalej jako: ustawa emerytalna), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184.

Z kolei w myśl przepisu art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 (tj. w przypadku mężczyzn – 60 lat), 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (co najmniej 25 lat dla mężczyzn).

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Wykaz prac zaliczanych do prac w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze zamieszczony został w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Przepis § 4 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi przy tym, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W myśl przepisu §2 powołanego aktu prawnego, okresami pracy uzasadniającymi prawo do emerytury są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o którym mowa stwierdza przy tym zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 cytowanego rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

W załączniku do powyższego rozporządzenia, w wykazie A w dziale VIII zatytułowanym „W transporcie i łączności” wskazano, że pracami w szczególnych warunkach są: „prace na statkach morskich w żegludze międzynarodowej i w polskim ratownictwie okrętowym - pracownicy wpisani na listę członków załogi tych statków (poz. 4), „prace na statkach żeglugi śródlądowej (pracownicy zaliczeni do personelu pływającego, z wyjątkiem zatrudnionych sezonowo) (poz. 5), „prace na jednostkach pływających w portach morskich i w stocznjach morskich (poz. 6), „montaż,

konserwacja i remont linii kablowych oraz telefonicznych linii napowietrznych (poz. 20). Z kolei w dziale III, dotyczącym prac w hutnictwie i przemyśle metalowym, pod pozycją 90 wskazano, że pracami w szczególnych warunkach są „prace wykonywane bezpośrednio przy budowie i remoncie statków na stanowiskach znajdujących się na tych statkach, pochylniach, dokach i przy nabrzeżach”. W dziale II, zatytułowanym „w energetyce” wskazano, że pracami w szczególnych warunkach są „prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. W dziale X, zatytułowanym „W rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym” pod poz. 7 jako prace w warunkach szczególnych wymieniono „prace w chłodniach składowych i przyzakładowych o temperaturze wewnętrznej poniżej 0°C”, natomiast w dziale XIV, dotyczącym prac różnych pod poz. 25 wskazano, że pracami w szczególnych warunkach jest „bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie”.

W niniejszym postępowaniu organ rentowy nie kwestionował spełnienia przez B. K. wszystkich przesłanek wymaganych do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury – poza przesłanką posiadania na dzień 31 grudnia 1998 roku minimum 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

B. K. (1) w toku niniejszego postępowania twierdził natomiast, że posiada taki 15-letni staż. W szczególności twierdził, że pracę w szczególnych warunkach wykonywał w okresach:

- od 1 sierpnia 1969 r. do 31 stycznia 1970 r., w czasie pracy w Zakładach (...) w P. na stanowisku montera wykonywał pracę wymienioną w wykazie A dziale VIII poz. 20;

- w okresie od 2 maja 1970 r. do 5 czerwca 1971 r., w czasie pracy w (...) Ośrodku (...) na stanowisku elektromontera wykonywał pracę wymienioną w wykazie A dziale II;

- w okresie od 4 września 1971 r. do 23 czerwca 1973 r., w czasie zatrudnienia w (...) na stanowisku elektryka wykonywał pracę wymienioną w wykazie A dziale X poz. 7;

- w okresie od 2 maja 1980 r. do 31 stycznia 1990 r., w czasie zatrudnienia w (...) na stanowisku elektromontera okrętowego wykonywał pracę rybaka morskiego.

Mając na uwadze powyższe, w pierwszej kolejności sąd zwrócił uwagę, iż faktem jest, że zgodnie z §2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. Nr 8 poz. 43 ze zm.), okresy pracy w warunkach szczególnych stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowym. Wydanie lub niewydanie przez pracodawcę świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie rodzi bowiem żadnych skutków materialnoprawnych. Zaświadczenie to jest jedynie dokumentem prywatnym (art. 245 k.p.c.), wydawanym dla celów dowodowych, a okoliczności w tym dokumencie potwierdzone przez pracodawcę podlegają weryfikacji zarówno w postępowaniu sądowym, jak i w postępowaniu przed organem rentowym. Określenie stanowiska pracy i jej charakteru wskazane w wystawionym przez pracodawcę świadectwie pracy nie wiąże zatem sądu, który na podstawie całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego ocenia, czy ubezpieczony pracował – stale i w pełnym wymiarze czasu pracy – w warunkach szczególnych. Samodzielnie sąd ustala również, jak zakwalifikować pracę osoby ubiegającej się o świadczenie w odniesieniu do wykazu prac określonych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych

warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. Nr 8 poz. 43 ze zm.). Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma bowiem istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Mając powyższe na uwadze, w ramach postępowania dowodowego sąd przeprowadził w niniejszej sprawie dowód z dokumentów zawartych w aktach emerytalnych ubezpieczonego oraz w jego aktach osobowych z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...). Autentyczność dokumentów nie była przez strony kwestionowana i nie budziła wątpliwości sądu. Zostały one sporządzone w sposób zgodny z przepisami prawa, przez uprawnione do tego osoby, w ramach ich kompetencji, oraz w sposób rzetelny, stąd też zostały uznane za wiarygodne. W ocenie sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił jednak wyłącznie na ustalenie, iż B. K. wykonywał pracę w warunkach szczególnych tylko w okresie zatrudnienia od 2 maja 1980 r. do 31 stycznia 1990 r. w Przedsiębiorstwie (...), tj. łącznie przez okres krótszy niż 10 lat. W okresie tym ubezpieczony bowiem niewątpliwie wykonywał - stale i w pełnym wymiarze czasu - pracę w warunkach szczególnych na statkach oraz w portach, nadbrzeżach, dokach jako elektromonter okrętowy, a także II i III oficer elektryk. Ubezpieczony, obliczając swój staż pracy w warunkach szczególnych nie wziął jednak pod uwagę tego, iż w czasie omawianego zatrudnienia wielokrotnie korzystał z urlopów bezpłatnych. Jak wynika zarówno z treści świadectwa pracy, jak i dokumentacji znajdującej się w jego aktach osobowych, z urlopów takich korzystał w okresach: od 3 czerwca 1981 r. do 30 lipca 1981 r., od 9 maja 1982 r. do 26 czerwca 1982 r., od 5 kwietnia 1983 r. do 30 września 1983 r., od 28 czerwca 1984 r. do 10 grudnia 1984 r., od 2 października 1985 r. do 31 grudnia 1985 r. oraz od 30 marca 1987 r. do 4 września 1987 r. Ustalając staż pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych należało więc wyłączyć z niego wskazane okresy korzystania z urlopów bezpłatnych. W tym miejscu wskazać bowiem należy, że urlop bezpłatny – co wynika a contrario z treści art. 6 i 7 ustawy emerytalnej, ale także wprost z treści przepisu art. 174 § 2 Kodeksu pracy – nie jest ani okresem składkowym ani też okresem nieskładkowym. Urlop ten należy bowiem traktować jako przerwę w realizacji obowiązków i praw pracowniczych u pracodawcy, w czasie której pracodawca nie ma obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne za pracownika; co za tym idzie, okres ten nie jest ani okresem składkowym, ani okresem nieskładkowym.

Mając na uwadze powyższe, zaliczeniu do stażu pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych z tytułu zatrudnienia w (...) Gryf podlegało łącznie tylko około 7 lat i 10 miesięcy (po odliczeniu okresów urlopów bezpłatnych do stażu pracy w warunkach szczególnych podlegały bowiem tylko okresy: od 2 maja 1980 r. do 2 czerwca 1981 r., od 1 sierpnia 1981 r. do 8 maja 1982 r., od 27 czerwca 1982 r. do 4 kwietnia 1983 r., od 1 października 1983 r. do 27 czerwca 1984 r., od 11 grudnia 1984 r. do 1 października 1985 r., od 1 stycznia 1986 r. do 29 marca 1987 r. oraz od 5 września 1987 r. do 31 stycznia 1990 r.). Powyższe okazało się niewystarczające dla spełnienia przez ubezpieczonego przesłanek do uzyskania prawa do tzw. wcześniejszej emerytury.

Co więcej, mając na uwadze powyższe sąd uznał, że zbędne stało się dalsze szczegółowe analizowanie, czy do stażu pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych należało zaliczyć także okresy jego zatrudnienia od 1 sierpnia 1969 r. do 31 stycznia 1970 r. w Zakładach (...)w P.na stanowisku montera, od 2 maja 1970 r. do 5 czerwca 1971 r. w (...)Ośrodku (...)na stanowisku elektromontera oraz od 4 września 1971 r. do 23 czerwca 1973 r. w (...)na stanowisku elektryka. Nawet bowiem ewentualne ustalenie, że we wszystkich tych okresach ubezpieczony pracował w warunkach szczególnych nie mogłoby doprowadzić do zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury. Podkreślenia wymaga, że we wskazanych przedsiębiorstwach ubezpieczony pracował łącznie tylko przez 3 lata, 3 miesiące i 14 dni, a zatem nawet po doliczeniu tych okresów pracy do okresu uznanego przez organ za pracę w warunkach szczególnych oraz ustalonego w niniejszym postępowaniu okresu pracy w warunkach szczególnych w (...)G.ubezpieczony nadal nie legitymowałby się stażem pracy w warunkach szczególnych przekraczającym 15 lat.

Na marginesie sąd zwrócił jednak uwagę, że przedstawiony aktualnie przez ubezpieczonego materiał dowodowy był niewystarczający dla uznania, że rzeczywiście we wskazanych okresach pracował on w warunkach szczególnych. I tak, doliczenie do stażu pracy w takich warunkach okresu pracy od 1 sierpnia 1969 r. do 31 stycznia 1970 r.

w Zakładach (...) w P. zależałyby od dokonania ustalenia, że B. K., zajmując stanowisko monter w okresie tego zatrudnienia, pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy montażu, konserwacji i remoncie linii kablowych oraz telefonicznych linii napowietrznych. Wprawdzie z zeznań ubezpieczonego wynikało, że zajmował się wyłącznie takimi pracami (wskazywał, że pracował w brygadzie zajmującej się montażem kabli i lin napowietrznych, do jego obowiązków miało należeć kopanie rowów, wchodzenie na słupy, usuwanie bieżących usterek i montaż nowych kabli i lin napowietrznych), jednakże zeznania te, jako złożone przez osobę zainteresowaną korzystnym dla siebie rozstrzygnięciem, należało traktować z dużą ostrożnością, zwłaszcza w świetle treści duplikatu świadectwa pracy wystawionego przez (...) SA w W. gdzie w punkcie 8) dotyczącym wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze wpisano „nie dotyczy”.

Z kolei odnośnie zatrudnienia ubezpieczonego od dnia 7 maja 1970 r. do 5 czerwca 1971 r. w (...) Ośrodku (...) na stanowisku elektromontera w warsztacie remontowym, sąd zwrócił uwagę, że z wyjaśnień ubezpieczonego wynikało, że do jego obowiązków w tym czasie miało należeć usuwanie usterek, awarii maszyn, stacji transformatorowych w zakładzie. Opierając się tylko na tych twierdzeniach, nie negując ich prawdziwości, koniecznym było uznanie, że praca tego rodzaju nie była wykonywana w szczególnych warunkach. Zgodnie bowiem z dyspozycją wykazu A, działu II powołanego wyżej rozporządzenia z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, do prac wykonywanych w warunkach szczególnych można zaliczyć tylko prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii cieplnej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. W związku z faktem, że dyspozycja tego przepisu jest bardzo ogólnikowa może ona budzić pewne wątpliwości. W szczególności należy zastanowić się czy prace przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych muszą być wykonywane przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i cieplnej. W ocenie sądu odpowiedź na to pytanie musi być pozytywna. (...) Ośrodek (...) nie zajmował się zaś niewątpliwie natomiast ani wytwarzaniem, ani przesyłaniem energii elektrycznej i cieplnej. W związku z powyższym brak jest podstaw do uznania pracy ubezpieczonego na stanowisku elektromontera, jako wykonywanej w warunkach szczególnych.

Sąd zwrócił przy tym uwagę – mając na uwadze przedmiot działalności (...) Ośrodku (...) - że w dziale IV wykazu A pod pozycją 5 wskazano, że pracami w warunkach szczególnych są „impregnowanie drewna metodą dyfuzyjną i ręczną oraz wybielanie wikliny”, pod pozycją 6 wskazano, że pracami w warunkach szczególnych jest „impregnowanie płyt pilśniowych bardzo twardych olejami z hartowaniem”, pod poz. 7 wymieniono „prace w klejowniach z użyciem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne”, zaś pod poz. 8 wymieniono „politurowanie ręczne”. Mając na uwadze powyższe, w analizowanym przypadku można by ewentualnie rozważyć, czy ubezpieczony nie wykonywał pracy, o której mowa w wykazie A dziale XIV poz. 25, polegającej na „bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń (...) na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie”. Rozważania te miały jednak charakter czysto teoretyczny, skoro B. K. nie wykazał, aby stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował na takich właśnie oddziałach, a wręcz przeciwnie, wskazywał, że tylko w razie potrzeby był wzywany do usunięcia awarii maszyn i urządzeń na terenie hal produkcyjnych, a przez pozostały okres przebywał na zapleczu technicznym. Ubezpieczony wskazał, że prace na hali zajmowały mu więcej niż 50 % czasu pracy, co jednak jest niewystarczające dla uznania, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w warunkach szczególnych.

Wreszcie, oceniając okres zatrudnienia B. K. od 4 września 1971 r. do 23 czerwca 1973 r. w (...) w Z. na stanowisku elektryka, sąd zwrócił uwagę, że w wystawionym ubezpieczonemu przez pracodawcę w dniu 4 lipca 1973 r. świadectwie pracy wskazano, że ubezpieczony był zatrudniony w tym zakładzie pracy w wymiarze 1/2 etatu. Tymczasem, jak wskazywano już wyżej, za pracę w warunkach szczególnych można uznać wyłącznie pracę wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w takich warunkach. W toku procesu, poza swoimi twierdzeniami, B. K. nie przedstawił żadnego dowodu, że – w niepełnym wymiarze czasu pracy pracował wyłącznie w ostatnim okresie zatrudnienia, podczas gdy przez pierwszy rok pracy zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy. W tym miejscu należy zaś zwrócić uwagę, że w sprawie, w której przedmiotem jest prawo do świadczenia rentowo-emerytalnego lub wysokość tego świadczenia, wymaga się dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych oraz precyzyjnych, potwierdzających czy uprawdopodobniających w stopniu graniczącym z pewnością nie tylko fakt zatrudnienia, ale i pozostałe okoliczności

związane ze świadczeniem pracy. Sąd Najwyższy, m.in. w wyroku z dnia 9 stycznia 1998 roku, sygn. akt II UKN 440/97, wskazał, że zaliczenie nieudokumentowanych spornych okresów składkowych z przebiegu ubezpieczenia do stażu ubezpieczeniowego na podstawie zeznań świadków lub przesłuchania strony zainteresowanej jest dopuszczalne tylko w przypadkach nie budzących żadnych wątpliwości co do spójnego i precyzyjnego - rodzajowego oraz czasowego potwierdzenia się udowodnianych okoliczności. Dlatego za uzasadniony należy uznać rygoryzm sądu w ocenie materiału sprawy, który wykazuje sprzeczności. O ile strona pragnie uzyskać korzystne dla siebie rozstrzygnięcie, musi na okoliczność twierdzeń przedstawić sądowi dowody. Nie gołosłowne, hipotetyczne założenia, nie mające pokrycia w jakimkolwiek innym dowodzie, ale rzeczywiste dowody, pozwalające ustalić (tu – na gruncie niniejszej sprawy), w jakim faktycznie wymiarze czasu pracy ubezpieczony pracował. Już z tego więc tylko powodu zaliczenie do stażu pracy w warunkach szczególnych tego okresu zatrudnienia nie było możliwe.

Niezależnie od powyższego, należy wskazać, że ubezpieczony twierdził że praca w (...) na stanowisku elektryka była pracą wymienioną w wykazie A dziale X poz. 7 („Prace w chłodniach składowych i przykładowych o temperaturze wewnętrznej poniżej 0°C”). Ubezpieczony nie wykazał jednak, aby w przedmiotowym okresie zatrudnienia faktycznie pracował stale w chłodni składowej. Przeciwnie, z jego wyjaśnień wynikało, że do jego obowiązków należało usuwanie awarii i bieżąca konserwacja urządzeń i maszyn znajdujących się zarówno w chłodni składowej, jak i na hali produkcyjnej. Mogło się więc zdarzyć, że cały dzień w ramach obowiązującego go wymiaru czasu pracy B. K. pracował w chłodni, ale zdarzało się również, że w chłodni pracował wyłącznie po dwie godziny lub wcale, co także uniemożliwiało zaliczenie omawianego okresu do okresu wykonywania prac w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze powyższe, w niniejszym postępowaniu koniecznym stało się oddalenie odwołania, o czym orzeczono na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.